

VYJD! VON

symbol: BLUDISKO

Oblíbené miesto na relax:

- zrkadlové bludisko v zábavných parkoch,
- bludisko v záhradách zo živých plotov,
- bludisko zo snehu v zimných strediskách

system chodieb, v ktorom správny výber smeru vedie k cieľu, nesprávny do slepej uličky; miesto, kde sa ľahko zabúdi:

MINOTAUROVO BLUDISKO

Staré grécke báje - kráľ Minos dal za úlohu Daidalovi postaviť bludisko pod svojím palácom v Knosse, aby tam uchoval Minotaura - monštrum s hlavou býka a telom človeka. Grécky hrdina Theseus sa dostal dnu a Minotaura zabil.

zložitý, neusporiadaný stav (miesta, situácie, javov); spleť, neprehľadné množstvo niečoho;

chaos, babylon, zmätok:

- bludisko problémov,
- bludisko spomienok,
- bludisko dejín

ΠΕΓ

LABYRINT

vs.

BLUDISKO

labyrint je najzložitejšia časť vnútorného ucha stavovcov, vďaka ktorému počujeme, udržiame rovnováhu a vnímame priestor - tzv. stato-kinetický orgán

Bežne sa tieto pojmy zamieňajú, ale podľa niektorých definícií to nie je to isté! Na rozdiel od bludiska s množstvom križovatiek a slepých uličiek, má labyrint len jednu cestu, ktorá vedie od vstupu do jeho stredu. Nedá sa v ňom zabúdiť. Používa sa ako symbol púte, trpezlivosti a vnútornej cesty človeka...

SLEPÉ ULICE

CIELE: Objaviť slepé ulice v našich životoch, ktoré nás spomaľujú alebo brzdia ísť správnou cestou.

POMÔCKY: perá alebo ceruzky; papiere; vytlačené bludisko pre každého účastníka – nájdeš ho v prílohe na stiahnutie

DĹŽKA: cca 45 min.

Pred stretnutím si vytlač bludiská na papier. Budeš potrebovať obojstrannú tlač. Na druhej strane bludiska má byť vytlačená podobizeň jedného zo štyroch svätých alebo blahoslavených. Prispôsob počet vytlačených bludísk počtu účastníkov tak, aby si ich vedel rozdeliť do štyroch približne rovnakých skupín.

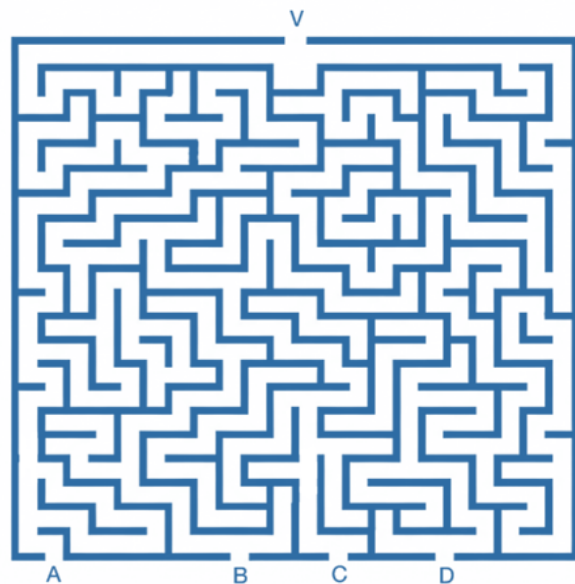
Rozdaj účastníkom vytlačené bludiská, ale tak, aby ich zatiaľ nevideli – teda stranou, na ktorej je podobizeň niektorého svätca. Popros ich, aby počkali na znamenie. Rozdaj im aj perá alebo ceruzky a priprav ich na to, že budú hľadať cestu von z bludiska. Do bludiska vedú 4 rôzne vstupy – označené písmenami A, B, C a D. Východ je označený písmenom V. Kto nájde cestu von, nech sa postaví s výkrikom: „Som vonku!“ Po týchto pokynoch ich odštartuj.

Bludisko je navrhnuté tak, že žiadna zo 4 ciest nevedie von. Všetko sú to slepé uličky. Na to však musia prísť účastníci sami. Zrejme sa niekto ozve, že sa to nedá. Po chvíli skúšania im prezrad, že to bol zámer a že dnes budeme hľadať cestu von zo slepých uličiek.

Rozdeľ účastníkov do 4 skupín podľa obrázkov na druhej strane bludísk – bl. Ján Havlík, bl. Anna Kolesárová, sv. Pier Giorgio Frassati a sv. Carlo Acutis. Tí, ktorí majú rovnakého svätca, budú tvoriť jednu skupinku. Každá skupinka má vzájomným dialógom preskúmať jednu zo 4 „slepých uličiek“. Priradený svätec nie je náhodný. Jeho život je v protiklade s danou slepou ulicou, a preto môže byť sprievodcom pri ceste von. Ak ho účastníci nepoznajú, naved' ich, aby si o ňom niečo našli na webe.

Nechaj účastníkom dostatočný čas na diskusiu. Každá skupinka nech si zvolí zapisovateľa, ktorý na záver predstaví výsledok ich skupinovej práce. Môžete to z recesie poňať ako veľmi serióznou vedeckú konferenciu alebo populárne rečnícke podujatie TEDx. Ostatní účastníci môžu zhodnotiť, či sa daná skupinka so svojou slepou uličkou popasovala dostatočne dobre.

Základná otázka do diskusie znie: Prečo je daná skutočnosť slepou ulicou? Možno pri tom objavíte aj ďalšie „slepé uličky“...

A) ZÁVISLOSTI

*strata času scrolovaním na mobile,
sociálne siete, počítačové hry...*

SPRIEVODCA: sv. CARLO ACUTIS (1991 – 2006)

Mladý chalan s veľkou vášňou a talentom na prácu s počítačom. Využíval ho aj na službu a pri šírení kresťanského vzdelávacieho obsahu, napr. výstavy o eucharistických zázrakoch.

Viac na: www.carloacutis.cz

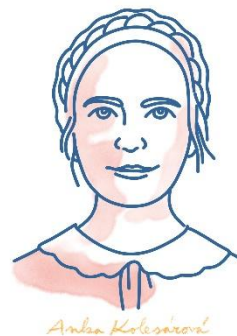
B) SEBAPRIJATIE

*neprijatie svojej hodnoty,
nespoznanie svojich darov a talentov...*

SPRIEVODCA: bl. ANNA KOLESÁROVÁ (1928 – 1944)

Mladé dievča, zastrelené ruským vojakom pri obrane svojej čistoty a dôstojnosti, ktoré pre ňu mali obrovskú hodnotu.

Viac na: www.annakolesarova.sk

C) VZŤAHY

nesprávna partia a kamaráti, cigaretka, vaping, alkohol...

SPRIEVODCA: sv. PIER GIORGIO FRASSATI (1901 – 1925)

Mladý, silný muž aktívny v spoločnosti a vášnivý turista. So svojimi priateľmi založil živé spoločenstvo, pozorné aj na potreby chudobných, utláčaných a emigrantov.

Viac na: www.piergiorgiofrassati.net

D) AKTIVIZMUS

*množstvo ponúk, neschopnosť určiť si priority
a vybrať to dôležité, to, čo dokáže naplniť vnútro...*

SPRIEVODCA: bl. JÁN HAVLÍK (1928 – 1965)

Mladý seminarista, uväznený a mučený. Napriek tomu zostal verný svojmu poslaniu. Neustále pomáhal svojim spoluväzňom na materiálnej i duchovnej úrovni aj hlboko v baniach.

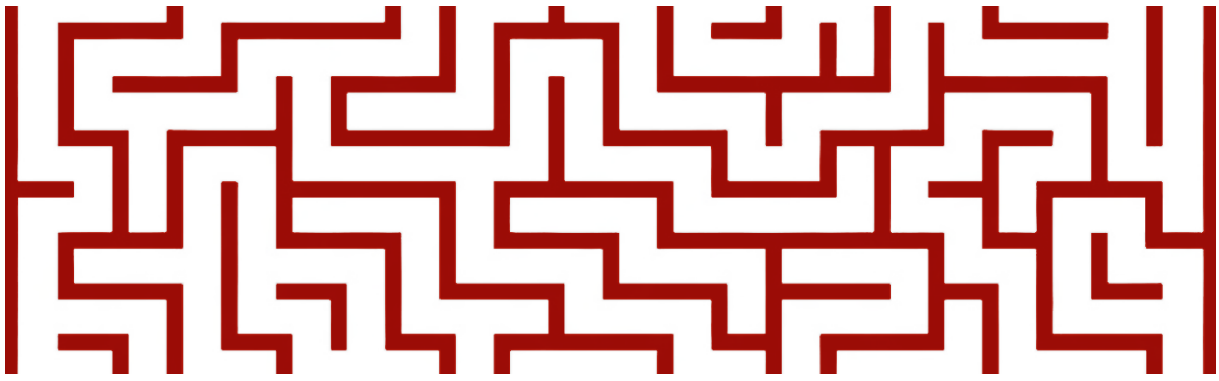
Viac na: www.janhavlik.sk

Po diskusii môžeš aktivitu uzavrieť takto alebo podobne:

Bludisko nám pripomína príbeh Adama a Evy, ktorí sa taktiež ocitli v slepej uličke svojho rozhodnutia. Mysleli si, že pôjdu vlastnou cestou, no zistili, že ich voľba ich odvieďa preč od raja. Nasledovalo opustenie miesta, kde bolo všetko dobré, bezpečné a plné Božej blízkosti. Neznamenalo to však, že by Boh na nich zanevrel alebo ich prestal milovať.

Aj v našom živote je normálne, že sa niekedy stratíme. Každý z nás sa môže dostať do slepej ulice – v rozhodnutiach, vo vzťahoch, v správaní či v hodnotách. Niekedy si to uvedomíme hneď, inokedy až po čase, keď cítime prázdno, nepokoj alebo smútok. Dôležité však je, že ani v takejto chvíli nezostávame sami.

Pán prichádza s otázkou: „Kde si?” Nehovorí ju ako výčitku, nie je to krik ani hrozba. Je to otázka plná záujmu, blízkosti a starostlivosti. Je to hlas niekoho, kto nás hľadá, lebo mu na nás záleží. Pán sa nepýta preto, že by nevedel, kde sme, ale preto, aby sme si to uvedomili my sami.

Otázka „Kde si?” nás pozýva zastaviť sa. Pozrieť sa do svojho vnútra a pomenovať, čo sa v nás deje. Možno zistíme, že sme sa vzdialili od dobra, od pravdy, od seba samých alebo od Boha. A práve vtedy sa začína cesta späť.

Ako môžeme počuť Boží hlas? Často prichádza cez **ľudí okolo nás**. Môže to byť kamarát, ktorý sa úprimne pýta, či sme v poriadku. Môžu to byť rodičia, ktorí nás upozornia, že niečo nejde správnym smerom. Niekedy sa ozve aj **svedomie**, tichý hlas vnútri, ktorý nám nedá pokoj. Boží hlas môžeme zachytiť aj **v tichu, v modlitbe alebo v Božom slove**. Niekedy ho počujeme ako povzbudenie, inokedy ako jemné zastavenie. Vždy nás však vedie k životu, nie k strachu. Nezavádza nás do ďalšej slepej ulice, ale ukazuje cestu von.

Aj keď sme urobili chybu, Boh nám stále ponúka novú šancu. Slepá ulička nemusí byť koncom, ale môže sa stať miestom nového začiatku. Stačí sa započúvať, odpovedať a vykročiť znova. Pretože Boh sa nás stále pýta: **„Kde si?”** – a čaká, že sa mu ozveme.

Účastníkov vyzvi, aby si doma našli viditeľné miesto, na ktoré si pripnú alebo zavesia papierové bludisko so slepými uličkami, aby ho mali stále na očiach a na pamäti...

Na záver si prečítajte úryvok z *Knihy Genezis*.

(Gn 3, 1 – 14)

(...) A potom, keď počuli hlas Pána, Boha,
ktorý sa za denného vánku prechádzal po záhrade,
skryl sa Adam i jeho žena pred Pánom, Bohom, medzi stromami záhrady.
I zavola Pán, Boh, Adama a povedal mu: „Kde si?”
On odpovedal: „Počul som tvoj hlas v záhrade, nuž bál som sa,
lebo som nahý a preto som sa skryl.” (...)

MAPA ROZHODNUTÍ

CIELE: Formou hry poukázať na závažnosť voľby a dôsledky našich rozhodnutí. V živote nie je problém zablúdiť, ale dostať sa von. Bludiská sú súčasťou nášho života a my často potrebujeme pomoc, aby sme dokázali z týchto situácií vyjsť.

POMÔCKY: tabuľa alebo flipchart, kriedy alebo fixky na písanie

DĹŽKA: cca 45 min.

Celá táto aktivita má mnoho rôznych koncov, pretože všetko závisí od možností, aké si účastníci zvolia vo fiktívnom príbehu. Príbeh im ty voľne rozprávej a nechaj účastníkov, aby si zvolili možné pokračovania. Najlepšie je, ak si rozhodnutia na tabuľu zapisujú sami účastníci. Zapíšte vždy viacero možností, aby sa tak vytvoril celý strom rozhodnutí.

Ponúkame vám jednu z možností príbehu, ale skôr len na inšpiráciu. Príbeh, postavy a zápletku si môžeš prispôbiť na svoju skupinku. Vtedy je táto aktivita najúčinnnejšia.

- Jedno bežné všedné ráno si sa zobudil. A hneď na začiatku stojíš pred prvým rozhodnutím: Pospím si o pár minút dlhšie alebo vstanem skôr a naraňajkujem sa? *(Nechaj priestor na premyslenie a zapísanie možností.)*
- Rozhodol si sa pospať si trochu dlhšie. Keď už konečne vylezieš z postele, musíš si rýchlo vybrať: Idem sa ešte v pokoji naraňajkovať, aby som to v škole vydržal, alebo rýchlo letím na bus? *(Nechaj priestor na premyslenie a zapísanie.)*
- Deň treba jednoznačne začať poriadnym jedlom, a tak sa nedívaš na hodinky a pokračuješ vo svojej bežnej rutine. Keď sa konečne objavíš v škole, čaká ťa nahnevaná triedna a zapísaná neospravedlnená hodina. Triedna ti tak prečistí žalúdok, že nakoniec zhodnotíš, že si sa mal rozhodnúť inak.
- Ak si sa rozhodol naraňajkovať a letieť do školy, nebudeš meškať. Na hodine si hladný a tak ti napadne: Skúsím si dať niečo malé teraz cez hodinu alebo vydržím na prestávku? *(Nechaj priestor na premyslenie a zapísanie.)*
- Asi tušíš, že jedenie cez hodinu tvoju učiteľku zase len vytočí a dopadne poznámkou, takže sa zatneš a počkáš do zvonenia.
- Celej situácii s hladom a meškaním sa vieš vyhnúť tak, že ráno predsa len vstaneš v normálnom čase a jediné rozhodnutie, ktoré ťa čaká, je, či si dáš na raňajky vianočku alebo praženicu...
- Tvoj týždeň plynie a ty prídeš na to, že sa ti zhoršili známky. Ešte to nie je nič dramatické, ale vyzerá to tak, že na istý čas by si mal obmedziť iné aktivity a lepšie sa do školy pripravovať. Ťažká voľba... Ideš bojovať za svoje známky alebo budeš pokračovať v tom, čo ťa baví – chodiť von s kamarátmi, venovať sa svojim koníčkom a podobne. *(Nechaj priestor na premyslenie a zapísanie.)*

 Zvolil si si učenie a tak teraz svoje voľné poobedia stráviš nad dobrovoľnými domácimi úlohami, prezentáciami, protokolmi a iným. Tvoja partia si všimne, že sa s nimi toľko nestretávaš, a tak ťa neúnavne volajú von. Čo spravíš? Po x-krát ich zrušíš, lebo škola je teraz prioritou, alebo sa necháš zlomiť a ideš sa baviť? *(Nechaj priestor na premyslenie a zapísanie.)*

 Vybral si si kamošov a tak jedno poobedie obetuješ pre nich. Lenže z tohto jedného stretnutia sa stane prespávačka, potom ďalší hangout a nakoniec, ani nevieš ako, chodíš spať neskoro, v škole sa nevieš sústrediť a zase len končíš na koberčeku u svojej sklamanej triednej.

 V mysli sa preniesieš pár dní späť. Napísal by si kamošom: Sorry, teraz nestíham chodiť von, učím sa. Nemusel by si s nimi ponocovať, v škole by si bol v plnej sile a nemusel by si si sypať popol na hlavu v kabinete svojej triednej. Týmto by si si polepšil v škole, ale nebol by si s priateľmi. Tí ťa po niekoľkých neúspešných pokusoch prestanú volať a uvedomíš si, že sa začínaš cítiť osamelo.

 Vráťme sa späť do času, keď sa začalo tvoje zhoršovanie známok. Vybral si si pokračovať v tom, čo si robil predtým, bavíš sa a školu prechádzaš len tak-tak. Na jedných večerných potulkách mestom príde kamoš s nápadom posprejovať pár budov. Všetci sú hneď za, ale v tebe hľadá myšlienka: Zachovám si svoje hranice, alebo idem do toho? *(Nechaj priestor na premyslenie a zapísanie.)*

 Ak si si vybral druhú možnosť, po pár minútach nadšeného vandalizmu na vás prídu „meskáči“, a hoci ťa teraz nečaká výchovná reč od policajta, rodičov a všetkých príbuzných, ktorí sa to stihli dozvedieť.

 Tvoje svedomie a zdravý rozum zvíťazia, a tak kamošov opustíš, aby si sa tak vyhol problémom. To ťa však totálne odlúči od partie, a tak sa ocitáš sám, trochu opustený.

 Nakoniec končíš v rovnakom bode na jednom mieste, bez ohľadu na to, čo si si vybral. Osamelý, bez kamarátov, smutný...

Ale ty máš znovu na výber. Aj keď to môže byť nepríjemné, otvoríš túto tému s niekým starším, niekým, kto ti je blízky, alebo oslovíš spolužiakov, s ktorými si sa doteraz veľmi nebavil. Nesnažíš sa svoj problém utuľtať, ale konfrontovať sa s ním. Možno práve takto prídeš k úplne novým priateľom, ktorí ťa podržia aj v zlých situáciách... Alebo to neriešiš, smútok sa prehľbuje a po čase zistíš, že sa cítiš naozaj zle... *(Nechaj priestor na premyslenie a zapísanie.)*

Na konci príbehu nechaj účastníkov chvíľu v tichu hľadiť na mapu rozhodnutí a po krátkej chvíli ukonči aktivitu diskusiou. Tá je na celej aktivite kľúčová, preto si na ňu vyhrad' dostatok času a nechaj priestor, aby sa mohli všetci slobodne vyjadriť.

- Na ktorej križovatke si práve ty?
- Ktorou cestou sa rozhodneš ísť ďalej?
- Si spokojný so svojimi rozhodnutiami?
- Kedy si naposledy urobil rozhodnutie, ktoré malo svoje negatívne dôsledky?
- Poučil si sa na svojich zlých či nešťastných rozhodnutiach?
- Prečo si často volíme tie „nesprávne“ rozhodnutia?
- Máš pocit, že si v živote často zamotaný alebo zablúdený?
- Našiel si nejakú pomoc pri správnom rozhodovaní sa?
- Stal si sa niekedy aj ty pomocou pre druhého?
- Ktoré rozhodnutia vo svojom živote vnímaš ako dobré rozhodnutia?

Na záver sa môžete pomodliť slovami 25. žalmu.

(Ž 25, 4 – 18)

Ukáž mi, Pane, svoje cesty a pouč ma o svojich chodníkoch.

Veď ma vo svojej pravde a uč ma,

lebo ty si Boh, moja spása, a v teba dúfam celý deň.

Rozpomeň sa, Pane, na svoje zľutovanie a na svoje milosrdenstvo, ktoré trvá od vekov. Nespomínaj si na hriechy mojej mladosti a na moje priestupky, ale pamätaj na mňa vo svojom milosrdenstve, veď si, Pane, dobrotivý.

Pán je dobrý a spravodlivý: ukazuje cestu hriešnikom.

Pokorných vedie k správne konaniu a tichých pouča o svojich cestách.

Všetky cesty Pánove sú milosrdenstvo a vernosť pre tých, čo zachovávajú jeho zmluvu a jeho príkazy.

Pre tvoje meno, Pane, odpusť mi môj hriech, i keď je veľký.

Ako je to s človekom, čo sa bojí Pána? Ukáže mu cestu, ktorú si má vyvoliť.

Z blahobytu sa bude tešiť jeho duša a jeho potomstvo bude dedičom zeme.

Pán bude dôverným priateľom tým, čo sa ho boja, a zjaví im svoju zmluvu.

Moje oči sa neprestajne upierajú na Pána, veď on mi vyslobodzuje nohy z osídel.

Pozriže na mňa a zmiluj sa nado mnou, lebo som sám a úbohý.

Uľav mi v úzkosti srdca a vytrhni ma z mojich tiesní.

Pozri na moju pokoru a na moje trápenie a odpusť mi všetky priestupky.

LABYRINT DUŠE

CIELE: Priblížiť skrytý symbol labyrintov v kresťanských stavbách.

POMÔCKY: vytlačené alebo premietnuté obrázky labyrintov – nájdeš ich v prílohe na stiahnutie

DĹŽKA: cca 45 min.

JAZYKOVÉ OKIENKO: Hoci si slová *bludisko* a *labyrint* často zamieňame, je medzi nimi rozdiel. V bludisku je viacero ciest, množstvo križovatiek a slepých uličiek. Ľahko sa v ňom dá zablúdiť a cesta cezeň je plná rozhodovaní. Labyrint má len jednu cestu – bez odbočiek a slepých ulíc. Cesta je síce kľukatá a my strácame predstavu, kde sa nachádzame, ale určite nás dovedie do stredu alebo do cieľa. V labyrinte sa totiž nedá zablúdiť.

OKIENKO Z DEJÍN UMENIA: Geometrická krása labyrintov fascinovala všetky staroveké kultúry – Grékov, Keltov aj Rimanov. Od čias, keď hrdina Theseus pokoril v labyrinte na Kréte obávaného Minotaura, sa labyrint stal symbolom náročnej cesty plnej zmien, ktorá vedie k víťazstvu. Labyrinty sa objavujú aj v sakrálnych objektoch. Najstarší kresťanský labyrint bol objavený v alžírkej Bazilike svätého Reparáta zo 4. storočia. Labyrinty sa na podlahách kostolov objavujú najviac v gotickom období. Hovorí sa, že vznikli najmä pre tých, čo nemohli ísť putovať do Svätej zeme, aby aspoň v mysli vykonali svoju púť na najstaršie miesta kresťanstva.

Najznámejší monumentálny labyrint na podlahe chrámu je v katedrále v Chartres, asi 80 km juhozápadne od Paríža. Dodnes sa dá navštíviť a mlčky po ňom kráčať. Už v 8. storočí vzniklo na tomto mieste starobylé pútnické miesto k Panne Márii (neskôr katedrála Notre-Dame). Hoci labyrint vznikol až v 13. storočí, Gilles Frésson vyslovil myšlienku, že sa dá „čítať“ mariánskymi okuliarmi. Bohorodička je niť, ktorá nedovolí kresťanom stratiť smer. Kto sa drží Márie, v bludisku pokušení nezablúdi.

Viac info: www.cathedrale-chartres.org

Spýtaj sa účastníkov, či niekedy navštívili bludisko alebo labyrint a či počuli o rozdieloch medzi nimi. Pomocou obrázkov, ktoré si vytlačíš a rozdáš im alebo ich premietneš na stenu, im môžeš vysvetliť hlbokú symboliku ukrytú v labyrintoch. Nechaj im najskôr dostatočný čas v úplnom tichu, aby očami alebo prstom prechádzali labyrintom do jeho stredu. Potom im postupne odkrývaj symbolický význam putovania labyrintom.

Tu je zopár inšpirácií do diskusie:

- Labyrint je cesta. Pozýva človeka, aby sa stal pútnikom.
- Kľukatá cesta nám bráni vidieť cieľ, čo je metafora aj pre náš život – nikdy nevieme, čo nám život prinesie v ďalšej zákrute.
- Kráčať labyrintom znamená zapojiť sa do veľmi starodávnej náboženskej praxe – kráčať, meditovať a modliť sa.
- Labyrint v katedrále evokuje ľudský život, jeho radosti a skúšky. Svätý Augustín IV. povedal: „Boh poslal svojho Syna Ježiša, aby sme, nasledujúc človeka, čo môžeme, dosiahli Boha, čo sme nemohli.“
- Cesta chrámovým labyrintom je výzvou k mlčaniu. *Silentium* je záchrana z bludiska slov, v ktorom môžeme uviaznuť každý deň.
- Labyrint je najčastejšie umiestnený pred oltárom. Teda skôr ako pristúpime k oltáru, sme pozvaní kráčať, pocítiť vlastnú zraniteľnosť, otvoriť sa Kristovi a prosiť o odpustenie.
- Počas Veľkej noci sa v niektorých chrámoch s labyrintom konal aj zaujímavý obrad. Kňaz alebo diakon kráčal labyrintom s kľbkom žltej vlny, ktoré potom hádzal zo stredu smerom k veriacim okolo labyrintu. Bol to symbol zmŕtvychvstalého Ježiša, ktorý sa dotýka všetkých nás.
- Stred labyrintu je zároveň jeho cieľom. Všetky naše cesty, akokoľvek kľukaté a zamotané, by mali smerovať do Kristovej Cirkvi. Labyrinty sú obrazom túžby po nebi.

Na záver máme pre vás odvážnu výzvu. Skúste si spolu s účastníkmi vytvoriť váš vlastný labyrint. Ideálne je mať na to nejakú väčšiu miestnosť. Steny nemusia byť vysoké, napokon ani v chrámoch nejde o steny, ale o „cestičku“. Stačí, ak na vytýčenie stien použijete kusy látok, staré oblečenie, drobný nábytok, stoličky... Zadať to účastníkovi ako „pôstny projekt“. Možno vďaka tomu objavíš skryté talenty v organizovaní, zháňaní a používaní netradičných materiálov aj pri samotnej „architektúre“. Na najbližšom stretnutí tak už nemusíte chodiť prstom po vytlačenej labyrinte na papieri, ale môžete púť labyrintom zažiť na vlastnej koži...

Viac info: www.labyrinthos.net

Mnohé labyrinty sveta sú zozbierané na stránke: www.labyrinthlocator.org

KRÍŽOVÁ CESTA BLUDISKAMI

Dobrý Ježišu, aj dnes neustále hľadáš svoje stratené ovečky. Poznáš dobre naše blúznenie, blúdenie i bludiská. Chceme ich dnes objaviť aj my a dovoliť ti vyviesť nás z nich von. Vstúp s nami do našich tmavých bludísk a zažni svoje svetlo...

I. Bludisko strachu zo straty

Ježiša odsudzujú na smrť.

Máme strach stratiť, zmeškať, nebyť tam, kde je to silné a pulzujúce. Číha na nás smrť iných alternatív. A tak blúdime, lebo by sme chceli ísť všetkými cestami, byť všade a zažiť všetko. No niekedy nás život či iní pošlú celkom jasne: Pôjdeš tadiaľto, budeš robiť toto a nie tamto. Budeš tu a nie tu. Iba jednou cestou sa dá ísť. Alebo sa vy-out-ujeme sami...

Ježišu, ani ty si ako človek nebol všade, ale žil si prítomný okamih na svojom mieste a kráčal si cestou lásky k nám ľuďom. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska strachu zo straty.

II. Bludisko ľahkovážnosti

Ježiš berie kríž na svoje plecia.

Nechceme zakúšať situácie či povinnosti, ktoré nás nebavia alebo si vyžadujú námahu, nepohodlie či zmenu plánov. Radšej sa venujeme ľahkým zbytočnostiam, miliónom iných aktivít a odbiehame od podstatného. Odkladáme, neriešime. Ale aj v tomto prípade nezmyselne trpíme my i iní...

Ježišu, ty si šiel cestou námahy. Znášal si výkyvy apoštolov, protivenstvá odporcov, nepohodlie putovania z miesta na miesto až po bolesť a darovanie života na kríži. Bol si verný plánu lásky nebeského Otca. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska ľahkovážnosti.

III. Bludisko ocenenia

Ježiš prvýkrát padá pod krížom.

Len nie zlyhanie! Neurobiť chybu! Iba pozitívna spätná väzba je akceptovateľná. Stále dobre vyzeráť, nech to stojí, čo chce. Blúdime v túžbe po záplave lajkov či srdiečok alebo sa strácame v bolesti až úzkosti z ich absencie. Rovnako je ťažké prijať, že sme krehkí a zraniteľní. Že všetko „nedáme“. Nemáme milión životov ako vo videohre, real je iný ako virtual. Nejdú nám veci, ako by sme chceli. Sme v bludisku stáleho úspechu, rastu, multiplikácie. A stretnutie s realitou bolí...

Ježišu, ty si skutočne a naplno miloval, bez ohľadu na to, čo za to dostaneš. Miluješ, lebo si sa rozhodol nás milovať. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska ocenenia.

IV. Bludisko vykorenenia

Ježiš stretá svoju matku.

Načo minulosť? Načo história? Korene iba obmedzujú pohyb. Potrebujeme progres, rast, inováciu. Zahodíme všetko, čo nás obmedzuje, určuje, zväzuje. Skanzeny, múzeá a tradície potrebujeme iba ak na výlety a zábavu...

Ježišu, ty sa stretáš so svojou matkou. Vychádzaš z konkrétnej rodiny, vzťahov a tradície. Všetko dobré oceňuješ a si za to vďačný. Staviasť na tom. Sám hovoríš, že si neprišiel zákon zrušiť, ale naplniť. Učíš nás múdrosti. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska vykorenenia.

V. Bludisko sebestačnosti

Šimon z Cyrény pomáha Ježišovi niesť kríž.

Nechceme nikoho obťažovať. Najlepšie si pomôžeme sami. Na všetko nám dá odpoveď umelá inteligencia a návody na čokoľvek nájdeme na sociálnych sieťach. Blúdime v izolácii plodiacej osamelosti a chorľavieme na nedostatok ľudského tepla. Skúsenosť s prídavnými menami ako vzťahový, priateľský, blízky sa zúžila na sieťovo-virtuálny...

Ježišu, ty si ako Boh vedel a poznal všetko. Pomáhal si mnohým a napriek všetkému si si sám nechal pomôcť človekom vracajúcim sa z poľa. Vedel si, že slabosť, choroba či utrpenie sa bez ľudskej blízkosti stávajú neznesiteľnými. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska sebestačnosti.

VI. Bludisko senzácie

Veronika podáva Ježišovi šatku.

Veríme, že príde naša chvíľa, náš moment a my raz zažiarime. A ak aj nezažiarime hneď, tak po našom odchode bude nášmu okoliu isto veľmi ľúto, že o nás prišlo. Všetci si uvedomia, koho vlastne stratili a čo všetko sme pre nich a pre svet urobili. Myslíme si, že malé je až príliš malé na to, aby pohlo vecami či zmenilo atmosféru. Blúdime v pokušení robiť a zažívať len veľké veci, čakajúc na svoju veľkú šancu...

Ježišu, Veronika nás učí malým skutkom lásky, ktoré však dokážu spôsobiť veľkú zmenu. Sú kvapkami, z ktorých sa skladá prameň živej vody. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska senzácií.

VII. Bludisko sebalútosti

Ježiš druhýkrát padá pod krížom.

Aké to mohlo byť pekné, keby veci išli inak. Keby sa iní správali ku mne inak. Keby som ja konal inak. Prečo sa teraz musím mať tak ťažko? Čo som komu urobil, že musím takto trpieť? Mnohí sa majú oveľa lepšie... Strašne to bolí. Točíme sa vo svojom smútku. Áno, potrebujeme byť k sebe aj citliví a empatickí, ale my často prijímame status stálych chudáčikov, notorických „depkáčov“ a večne ukrivdených obetí...

Ježišu, ty si vstal a šiel si ďalej. Nehľadal si vinníka, neľutoval si sa. Pád ťa určite bolel, ale ty si napriek všetkému nezostal ležať. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska sebalútosti.

VIII. Bludisko bulváru

Ježiš napomína plačúce ženy.

Zháňanie noviniek, hľadanie „hedlajnov“ a pikošiek. Plakanie nad druhými a riešenie iných. Úžas či šomranie nad všetkým. A dôsledok? Útek od seba do bludiska bulváru. Nechceme vidieť vlastný život, vlastnú hodnotu či úbohosť. Nevieme, kto sme, čo cítime, čo skutočne chceme a k čomu sme Bohom pozvaní. Preto nepreberáme zodpovednosť za svoju premenu ani za premenu okolia, ktoré nás potrebuje. A zas a znova sme len pri tých druhých...

Ježišu, plačúce ženy si pozval do kontaktu s nimi samými. Bolo ti to vlastné. Bol si v kontakte s tým, čo ty sám prežívaš, čo prežívajú ľudia okolo teba, a bol si aj v spojení so svojím Otcom. Z toho vychádzalo tvoje poslanie, prežívanie vzťahov a tvoja služba. A apoštoli ťa v tom nasledovali. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska noviniek a bulváru.

IX. Bludisko rezignácie

Ježiš tretíkrát padá pod krížom.

Stále to nejde tak, ako by sme čakali. Zase a zase pády, recidíva. Pokušenie vzdať sa, lebo už to iné nebude, rezignácia. Blúdenie v blúdení. Lepšie zostať ležať. Prijať svoje bahno, veď je to vlastne jedno. Postupne spravíme z bahna a neporiadku normálny štandard. Veď nikto to nezvláda. Tak to neriešme! Odmietame zmenu a rast napriek Božej milosti a plasticite mozgu. Stávame sa bojovníkmi odmietajúcimi bojovať, nešportujúcimi športovcami...

Ježišu, ty si sa nevzdal napriek všetkým pádom. Bojoval si do konca a učíš to nás všetkých. Kto bojuje, má právo dúfať v odmenu. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska rezignácie.

X. Bludisko odhaľovania sa

Ježiša vyzliekajú zo šiat.

Kto nezdieľa svoj život verejne, nežije. Boli sme pozvaní k zdieľaniu životov, ale nie nechať zo seba strhnúť svoju dôstojnosť a sebaúctu. Dať o sebe vedieť či vidieť všetko len preto, aby sme bol prijatí a milovaní, sa stáva zničujúcim bludiskom. Strácame srdce, intimitu, vnútorné tajomstvo a integritu. Prichádza pustá prázdnota, strach a smútok...

Ježišu, teba vyzliekli zo šiat, ale cez vnútornú dôveru si bol chránený nebeským Otcom. V ňom bola tvoja hodnota. A v ňom je aj naša hodnota. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska necudného odhaľovania sa.

XI. Bludisko útekov

Ježiša pribíjajú na kríž.

Byť tu a teraz. „Pribiť“ na mieste. Byť s tými, s ktorými som. Byť tam, kde je prítomné moje telo, a byť tam aktívne. Jednoducho zostať v priesečníku. Napokon kríž je určenie miesta. Tam je miesto nášho posvätenia, rastu, premeny a lásky. Veď vieme, že ľahšie je byť blízko ďalekým, ako byť blízky blízky. Utekať do krajiny predstáv, mimo reality Božieho sna – to je bludné blúdenie. Aká výhoda, že naše telo nemôže byť všade. Stačí iba, aby bolo tu, vnímalo a milovalo...

Ježišu, ty si prišiel do konkrétneho času a priestoru, aby si bol s konkrétnymi ľuďmi. Aby počuli tvoj hlas, zažili tvoj dotyk, boli v tvojej prítomnosti. Aby cez teba mohli zakúsiť lásku nebeského Otca tam, kde boli. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska útekov.

XII. Bludisko zisku

Ježiš na kríži zomiera.

Často počítame, čo sa nám oplatí a čo nie. Čo z toho budeme mať a kde je lepšie investovať. Ale niekedy zo strachu a vypočítavosti neinvestujeme nikde. Veď čo je doma, to sa počíta. Sme však pozvaní darovať sa. Darovať srdce, darovať ducha, darovať život. Dať tu a teraz to najlepšie. Veď akou mierou budeme merať my, takou sa nameria nám...

Ježišu, ty si na kríži daroval všetko. Odovzdal si ducha, daroval si všetku svoju lásku. A to všetko v dôvere, že tvoj nebeský Otec je s tebou a všetko, čo má on, je tvoje. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska zisku.

XIII. Bludisko nenahraditeľnosti

Ježiša snímajú z kríža.

Ako ťažko odchádzame zo scény. Ako ťažko odovzdávame úlohu, službu, poslanie. Je ťažké prestať byť zachraňujúci, dôležitý či uznávaný bojovník vo svetle reflektorov. Blúdime vo svojej nenahraditeľnosti. Nevieme si oddýchnuť, pustiť veci z rúk, prenechať iniciatívu. Ako veľmi by sme to potrebovali. Mnohé veci by sme videli inak...

Ježišu, ty si dovolil, aby ťa iní sňali z kríža. Spočinul si v rukách svojej mamy Márie. Zveril si svoju misiu slabým učeníkom. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska našej dôležitosti a nenahraditeľnosti.

XIV. Bludisko netrpezlivosti

Ježišovo telo ukladajú do hrobu.

Všetko treba hneď, preto zrýchľujeme procesy. Chceme dnes zasadiť a zajtra oberať. Chceme vidieť zmenu. Čakanie nás bolí a my strácame dôveru i vieru. Všetko potrebuje čas, aby vyrástlo a dozrelo. Aby mohlo aj skutočne chutiť. Aj my potrebujeme čas na dozrievanie. Sme pozvaní očakávať v nádeji vzkriesenia. Boh má svoje počítanie času a my veríme, že jeho nádej nesklame...

Ježišu, ty si čakal tri dni v hrobe, aby nádej, ktorá v tom čase dozrievala, nikdy nesklamala a trvala večne. Prosíme ťa, vyveď nás z bludiska netrpezlivosti.

ZÁVER

Ďakujeme ti, dobrý Ježišu, že nás vyvádzaš z našich bludísk.

Daj, aby sme ti dôverovali aj vtedy, keď práve blúdime.

Nech sa stane čokoľvek, ty buď našim sprievodcom smerom von z kadekoľvek...

Autori: Pavol Danko; Andrej Darmo; Marián Zachar, SDB; Marek Linhart;

Hana Tancerová

Jazyková úprava: Zuzana Vandáková

Grafický dizajn: Vlado Paľša

Fotografie: Pavol Danko, Peter Zimen